

บทที่ 1

บทนำ

ลำไยเป็นพืชส่งออกที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยปีละหลายพันล้านบาท มีการปลูกลำไยเพิ่มขึ้นทุกปีคือในปี 2544 มีพื้นที่ปลูก 633,280 ไร่ เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 357,887 ไร่ ให้ผลผลิตรวม 227,800 ตัน (กรมวิชาการเกษตร, 2545) และในปี 2550 มีพื้นที่ปลูกที่ให้ผลผลิตถึง 939,000 ไร่ คาดว่าให้ผลผลิตสด 495,000 ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2550) ปัจจุบันในการผลิตลำไยมีแนวโน้มใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต (potassium chlorate) เพิ่มมากขึ้น เพราะสามารถชักนำให้ลำไยออกดอกได้ทั้งนอกและในฤดู โดยสารโพแทสเซียมคลอเรตไม่มีผลตกค้างในเนื้อลำไย (วาสนา, 2543) ส่วนในดินมีผลตกค้างน้อย เนื่องจากสารโพแทสเซียมคลอเรตสามารถทำปฏิกิริยากับคาร์บอนที่เป็นองค์ประกอบของอินทรีย์วัตถุได้ โดยเฉพาะดินที่มีอินทรีย์วัตถุและมีความเป็นกรดสูง (สกุลตรา, 2543) แต่การใช้สารโพแทสเซียมคลอเรตทำให้เกิดการออกดอกติดผลของลำไยมากเกินไป ทำให้จำนวนผลต่อช่อมีมาก ขนาดของผลลำไยมีขนาดเล็ก ถ้าปฏิบัติดูแลไม่ดีทำให้ลำไยโทรม พื้นต้นไม่ทัน อาจทำให้ลำไยติดผลปีเว้นปีได้ (พาวิณ, 2543) ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสารโพแทสเซียมคลอเรต สามารถทำให้ลำไยออกดอกได้ทั้งในและนอกฤดู ซึ่งพาวิณ (2542) ได้ให้คำแนะนำในการใช้สารโพแทสเซียมคลอเรตแก่ต้นลำไยที่มีอายุ 5-10 ปี โดยการราดสารลงดิน ใช้สาร 8 กรัมต่อตารางเมตรของทรงพุ่ม สามารถชักนำให้ลำไยพันธุ์ดอออกดอกได้ 100 เปอร์เซ็นต์ภายใน 21 วัน

การราดสารให้กับลำไยต้นที่สมบูรณ์มักทำให้ต้นลำไยออกดอกติดผลดกมาก มักพบว่าผลลำไยจะมีขนาดเล็ก เนื้อและเปลือกบาง โอกาสที่ผลแตกมีสูงเนื่องจากเกิดการแย่งอาหารที่ใบสร้างขึ้นและอาหารที่สะสมในต้นทำให้ไม่พอที่จะเลี้ยงผล นอกจากนี้ช่อที่ติดผลดก จะเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคและหนอนเจาะผล แนวทางแก้ไขซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น การตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยว การปลิดผล และการตัดปลายช่อผล การตัดแต่งช่อผลเป็นแนวทางหนึ่งในการผลิตลำไยที่มีคุณภาพ ซึ่งการปลิดช่อผลออก 60 % ทำให้ผลลำไยมีขนาดใหญ่กว่าต้นที่ไม่ปลิดผลและน้ำหนักผลสูงกว่าที่ไม่ปลิดผลถึง 48.7% (Nopadol *et al.*, 2003) หากมีการตัดแต่งช่อผลลำไยและเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงที่เหมาะสมจะทำให้ลำไยมีคุณภาพดีและสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลทำให้สามารถเก็บรักษาลำไยได้นานยิ่งขึ้นกว่าลำไยที่มีคุณภาพต่ำ

ระยะเวลาเก็บเกี่ยวลำไยสามารถใช้ลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติทางเคมีเป็นตัวบ่งชี้ อายุการเก็บเกี่ยวลำไยได้ โดยคุณลักษณะทางกายภาพ เช่น ขนาดของผลจะใหญ่สุดเมื่อลำไยมีอายุได้ ประมาณ 21 สัปดาห์หลังติดผล ส่วนคุณสมบัติทางเคมีพบว่าปริมาณน้ำตาลสูงเมื่อลำไยมีอายุได้ 20 สัปดาห์หลังติดผล คือประมาณ 18.50 เปอร์เซ็นต์ (ดาวเรือง, 2530) ดังนั้น จึงนำมาสู่การศึกษา จำนวนผลต่อช่อและระยะเวลาเก็บเกี่ยวต่อคุณภาพระหว่างการเก็บรักษาของผลลำไยพันธุ์คอนอก ถู เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาและชะลอการเสื่อมสภาพของผลลำไยสดหลังการเก็บเกี่ยว

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาจำนวนผลต่อช่อและระยะเวลาเก็บเกี่ยวต่อคุณภาพระหว่างการเก็บรักษาของผล ลำไยพันธุ์คอนอกถู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

ได้กรรมวิธีที่เหมาะสมในการตัดแต่งช่อผลลำไย และระยะเวลาเก็บเกี่ยวลำไยที่เหมาะสม เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาและชะลอการเสื่อมสภาพของผลลำไยสดหลังการเก็บเกี่ยว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved